

KARTA KURSU

Nazwa	Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego	
Nazwa w j. ang.		
Koordinator	prof. dr hab. Krzysztof Bąk	Zespół dydaktyczny
		prof. dr hab. Krzysztof Bąk
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

Student zdobywa wiedzę o procesach transformacji powierzchni Ziemi w wyniku zmian naturalnych i gospodarczej działalności człowieka. Wykład łączy zagadnienia o charakterze interdyscyplinarnym ucząc samodzielного myślenia w celu przewidywania przyszłych zjawisk przyrodniczych i społecznych jako konsekwencji podejmowanych działań przez człowieka np w zrozumieniu możliwości i ograniczeń w użytkowaniu odnawialnych i nieodnawialnych zasobów przyrodniczych.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu topografii, geologii, geomorfologii, hydrologii, oceanografii i klimatologii
Umiejętności	Brak warunków
Kursy	Brak warunków

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Zna relacje zachodzące między człowiekiem a środowiskiem przyrodniczym i powiązania z procesami osadniczo-gospodarczymi w różnych okresach czasowych	K_WG03, K_WG04, K_WG05
	W02, Posiada wiedzę nt. zmian środowiskowych spowodowanych rozwojem rolnictwa i przemysłu, w tym eksploatacją zasobów surowcowych	
	W03, Rozumie przyczyny i zna historię zmiany klimatycznych w czasach historycznych oraz potrafi wskazać ich powiązania z procesami osadniczymi i gospodarczymi	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Ocenia społeczne znaczenie różnych procesów i zjawisk przyrodniczych w oparciu o samodzielnie poszerzoną wiedzę i analizę informacji naukowych	K_UW02, K_UW04, K_UW06, K_UW09, K_UO01
	U02, Potrafi posługiwać się właściwą terminologią w odniesieniu do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz potrafi formułować z ich wykorzystaniem wypowiedzi ustne i pisemne poprawnie argumentując swoje stanowisko.	

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01, Zdolny do krytycznego oceniania, w świetle własnej wiedzy, informacji związanych ze zmianami środowiskowymi, zasobami surowcowymi w powiązaniu ze zmianami kulturowymi w ujęciu historycznym	K_KK01, K_KK02, K_KO02, K_KR02
	K02, Dostrzega potrzebę ochrony dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego i wskazuje znaczenie wiedzy geograficznej i historycznej dla zrównoważonego rozwoju społeczeństw	
	K03, Świadomy, że rzetelne dokumentowanie faktów jest niezbędne dla ich efektywnego wykorzystania w działalności człowieka	

Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20											
	Z											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykłady będą prowadzone w formie stacjonarnej, częściowo w terenie.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Zaliczenie pisemne	Inne
W01												X	
W02												X	
W03												X	
U02								X				X	
U03								X				X	
K01								X					
K02								X					
K03								X					

Kryteria oceny

Zaliczenie z wykładów uzyskuje student, który uczestniczył w 80% zajęć i uzyskał pozytywną ocenę z kolokwium zaliczeniowego

Uwagi

Wykłady (w tym ich część terenowa) są obowiązkowe – kontrola frekwencji

Treści merytoryczne

1. Zmiany w środowisku przyrodniczym na Ziemi w późnym plejstocenie i holocenie.

2. Metody paleogeograficzne w odtwarzaniu zmian środowiskowych i procesów gospodarczych.
3. Społeczności prehistoryczne od powstania *Homo sapiens*.
4. Zmiany środowiskowe w czasach greckich, rzymskich oraz pod wpływem osadnictwa europejskiego na innych kontynentach.
5. Wpływ rolnictwa, leśnictwa i turystyki na środowisko.
6. Zróżnicowanie zasobów surowcowych i ich dostępność dla człowieka oraz wpływ eksploatacji odnawialnych i nieodnawialnych surowców naturalnych na zmiany w środowisku.
7. Środowisko przyrodnicze Krakowa i okolic oraz jego zmiany w czasach historycznych.

Słowniczek (w języku angielskim)

zmiany środowiskowe w czwartorzędzie - Quaternary environmental changes; społeczności prehistoryczne - prehistoric communities; uprzemysłowienie – industrialisation, wpływ rolnictwa na środowisko - environmental impact of agriculture; wpływ osadnictwa europejskiego na środowisko przyrodnicze; environmental effects of European settlement; zróżnicowanie zasobów naturalnych - diversity of natural resources

Wykaz literatury podstawowej

- Mannion A.M., Zmiany środowiska Ziemi. Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2001.
- Cowie J., Zmiany klimatyczne. Przyczyny, przebieg i skutki dla człowieka. Środowiska Ziemi. Historia środowiska przyrodniczego i kulturowego, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2001.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Diamond J., Upadek. Dlaczego niektóre społeczeństwa upadły, a innym się udało, Prószyński i S-ka, Warszawa 2005.
- Diamond J., Strzelby, zarazki, maszyny. Losy ludzkich społeczeństw, Prószyński i S-ka, Warszawa 2010.
- Fernandez-Armesto F., Cywilizacje. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2008.
- Makohonienko M., Makowiecki D., Kurantowska Z., (red.) Studia interdyscyplinarne nad środowiskiem i kulturą w Polsce. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2007.
- Starkel L. (red.), Geografia Polski. Środowisko przyrodnicze. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 1991.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Wykład	20
--	--------	----

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	5
Ogółem bilans czasu pracy		
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		30